

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 3rd Semester Examination, 2019

GE3-SANSKRIT

PAPER-I

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

UNIT-I

1. Answer any **three** questions of the following: 6×3 = 18
- (a) Join and disjoin the sandhi any **six** of the following: 6
- (i) अद्य + अवधि, (ii) मधु + अरिः, (iii) अनु + एषणम्, (iv) चे + अनम्,
(v) प्र + एजते, (vi) तरुच्छाया, (vii) वाङ्मात्रम्, (viii) प्रतीक्षा, (ix) भवनम्।
- (b) Decline any **six** of the following: 6
- (i) नदी in चतुर्थी—एकवचन।
(ii) लता in तृतीया—एकवचन।
(iii) आत्मन् in तृतीया—बहुवचन।
(iv) पितृ in द्वितीया—बहुवचन।
(v) युष्मद् in चतुर्थी—बहुवचन।
(vi) एतद् (पुंलिङ्गम्) in पञ्चमी—एकवचन।
(vii) त्रि (पुंलिङ्गम्) in षष्ठी।
(viii) गुणिन् in षष्ठी—एकवचन।
(ix) गो in षष्ठी—बहुवचन।
- (c) Conjugate any **six** of the following: 6
- (i) गम् in विधिलिङ् मध्यमपुरुष—बहुवचन।
(ii) स्था in लट् प्रथमपुरुष—एकवचन।
(iii) सेव् in लङ् उत्तमपुरुष—द्विवचन।
(iv) हन् in लोट् प्रथमपुरुष—बहुवचन।

- (v) ग्रह in लङ् मध्यमपुरुष-एकवचन ।
(vi) भू in लृट् उत्तमपुरुष-द्विवचन ।
(vii) कृ in लङ् प्रथमपुरुष-बहुवचन ।
(viii) अस् in लट् मध्यमपुरुष-द्विवचन ।
(ix) वद् in लोट् मध्यमपुरुष-एकवचन ।

(d) Account for the case-endings any *three* of the following underlined words.

6

- (i) व्याघ्रात् बिभेति ।
(ii) चौरः सत्वरं पलायितः ।
(iii) मशकाय धूमः ।
(iv) पितुर्माता गरीयसी ।
(v) केशेषु चमरीं हन्ति ।

UNIT-II

2. Answer any *one* question of the following:

12×1 = 12

- (a) Write a detail note on the six Vedangas of the Vedic literature.
(b) Write a detail note on Kalidasa as a dramatist.
(c) Discuss the influence of Rāmāyan on Indian culture and literature.

3. Write short notes on any *four* of the following:

3×4 = 12

यास्काचार्यः छान्दोग्योपनिषद्, मुद्राराक्षसम्, अश्वघोषः, श्रीमद्भगवद्गीता, नलचम्पू,
पञ्चतन्त्रम्, मेघदूतम् ।

UNIT-III

4. Answer any *one* question from the following:

12×1 = 12

- (a) Give a summary of the incidents of the First Act of अभिज्ञानशकुन्तल and write a note on it.
(b) What is the curse of Durvasa? Discuss the significance of this curse in the drama अभिज्ञानशकुन्तल ।

5. Translate into English or Bengali any *one* of the following verses:

6×1 = 6

- (a) शमप्रधानेषु तपोधनेषु गूढं हि दाहात्मकमस्ति तेजः ।
स्पर्शानुकूला इव सूर्यकान्तास्तदन्यतेजोऽभिभवाद्भवन्ति ॥

(b) गच्छति पुरः शरीरं धावति पश्चादसंस्थितं चेतः।

चीनांशुकमिव केतोः प्रतिवातं नीयमानस्य ॥

अथवा

(a) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यम्
मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति।

इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी

किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ॥

(b) शुश्रूषस्व गुरुन् कुरु प्रियसखिवृत्तिं सपत्नीजने

भर्तुर्विप्रकृतापि रोषणतया मा स्म प्रतीपं गमः।

भूयिष्ठं भव दक्षिणा परिजने भाग्येष्वनुत्सेकिनी

यान्त्येवं गृहिणीपदं युवतयो वामाः कुलस्याधयः ॥

—x—